

**MEMO
SINGLE USE PLASTICS
IN DE EVENEMENTENSECTOR**

Intro

De eventsector is een economische sector als een andere. Bijgevolg vragen we aan de basis een gelijklopend wetgevend kader, net zoals andere sectoren. Niet trager dan andere beroepsactiviteiten, maar ook niet sneller.

Het spreekt voor zich dat we als sector de nodige inspanningen willen en zullen doen om naar een meer duurzaam model te evolueren. Echter, we kunnen toch ook niet voorbij aan de voorbije 2 covid jaren waar de eventsector heel erg onder druk kwam te staan en alle zeilen diende bij te zetten om te overleven.

Deze 2 jaar waarin er nauwelijks tot geen evenementen plaats vonden, zorgden ervoor dat het investeringsniveau op alle niveaus op een veel lager pitje stond. Daarnaast kon er ook te weinig getest – opgeleid – gefaseerd ingevoerd worden met personeel en bezoekers om al vanaf 2022/2023 een grote stap te zetten betreffende de algemene invoering van herbruikbare bekertjes.

We wijzen er toch ook op dat het voor de organisaties in 2022 ook zeer laat duidelijk werd wat wanneer zou kunnen en bijgevolg er niet bij alle organisaties tijd restte, laat staan bij de meeste toeleveranciers, om grote aanpassingen te doen aan hun normale model.

Voorstel Vlarema 9

Onze leden kregen het voorstel van ontwerp Vlarema 9 binnen ter kennisgeving einde april 2022. OVAM verwachtte antwoord begin mei 2022.

Dit betreft een zeer korte periode om antwoorden te geven. Zonder enige kans op overleg en testen – zoals in onze buurlanden wel het geval is – kunnen er onmogelijk gefundeerde antwoorden gevonden/geformuleerd worden op de problemen die ze voor de sector veroorzaken op economisch en logistiek vlak.

Daarenboven bevat het ontwerp VLAREMA 9 dat we ontvingen slechts een summiere verwijzing naar events, maar wel met een zeer grote impact: “Art. 5.3.12.1 “Het serveren van drank in recipiënten voor eenmalig gebruik bij evenementen is verboden.”

Dat alles zorgt bij onze leden uiteraard voor heel veel onduidelijkheid en vragen. Wat met PET-flessen? Wat met blik? Begrijpen we het goed dat dit ook verboden wordt? En wat dan met andere retailkanalen? Als daar de verkoop blijft toegestaan, zien we niet in waarom we als eventsector moeten benadeeld worden.

Vele leden vroegen hierna om in contact te treden met OVAM & het bevoegde kabinet om over te gaan tot het gezamenlijk opstellen van een realistisch duurzaamheidsplan dat rekening houdt met enerzijds de geldende wetgeving en anderzijds met de economische situatie waarin we ons na Covid-19 en andere gekende gebeurtenissen bevinden.

Het antwoord dat ons vanuit OVAM bereikte einde juli 2022 was echter duidelijk. Voor hen is de inspraakronde gepasseerd en het is nu aan de politiek om de nodige maatregelen opgenomen in Vlarema 9 te bevestigen.

We betreuren de gebruikte methode, we zijn ervan overtuigd dat we tot een gedragen oplossing of voorstel konden komen in samenspraak met alle betrokken administratie.

Probleemstellingen

Graag willen we als sector nogmaals de aandacht vestigen op onderstaande probleemstellingen die zullen ontstaan en die zullen zorgen voor een tegengesteld effect.

1. De verplichte invoering van herbruikbare bekere

Tot nu toe is er nog een keuze tussen single use en herbruikbaar mits het behalen van een recyclagecijfer. Deze keuze zal vervallen zonder enige studie en ondanks onze herhaaldelijke oproep om in een "evenementenmatrix" te voorzien waar welke oplossing van materialen de beste en meest milieuvriendelijke oplossing geeft. Hierbij kan een duidelijk onderscheid gemaakt worden tussen grote en kleine events, alsook tussen events die indoor of outdoor plaatsvinden.

Deze keuze in 2023 al opleggen zorgt voor een tegengesteld effect mbt de productie van plastics aangezien de sector na Covid-19 ook in 2023 nog niet klaar zal zijn.

2. Het verbod op single-use verpakkingen bij evenementen

Welke verpakkingen betreft het verbod (Brik / Blik / Rpet Flesje / Rpet beker/ Kartonnen Cups /...)? Is dit verbod enkel van toepassing op events? Of betreft het een algeheel verbod?

Deze maatregel zal een logistieke nachtmerrie veroorzaken, tegen een grote meerkost en de omzet en rentabiliteit voor de organisator zal (sterk) verminderen. Daarnaast lijken er beter toepasbare maatregelen waarbij PET/CAN op events kunnen blijven gebruikt worden zoals in de omliggende landen reeds bewezen.

Probleemstelling 1: De verplichte invoering van herbruikbare bekere

De op korte termijn geplande algemene verplichte invoering van de herbruikbare beker zonder milderende maatregelen of fasering is om verschillende redenen af te raden.

Verschiedende buitenlandse studies tonen al geruime tijd aan dat een herbruikbare beker vooral bij grotere manifestaties niet altijd de juiste en meest milieuvriendelijke oplossing is. Een van onze leden liet in 2019 ook een studie uitvoeren bij VITO waarbij een "Herbruikbare Beker" enkel op gelijke hoogte komt met een "Rpet Single Use Beker" wanneer de mogelijk bestaat om de beker overnight af te wassen. De Rpet oplossing blijft te allen tijde de oplossing met de minste milieupact omdat bij grotere eenmalige gesloten evenementen met een goed recyclagesysteem immers weinig verpakkingen verloren gaan.

Een herbruikbare beker heeft net zoals een glazen recipiënt pas een meerwaarde als het ter plekke snel kan afgewassen worden waardoor het meerdere keren ingezet kan worden op het evenement. Hoe kleiner het evenement, hoe haalbaarder dit opzet en hoe duurzamer de herbruikbare beker als oplossing. Hoe groter het evenement en/of hoe meer dagen het event plaatsvindt, hoe minder impact de beker heeft aangezien er een massa aan bekere moet aangeleverd worden die veelal niet ter plekke afgewassen kunnen worden. Voor deze oplossingen kijken we naar industriële wasstraten.

De potentiële valkuilen verschijnen op 3 niveaus: **logistiek – economisch - veiligheidstechnisch**. Uitdagingen die beter eerst goed bekeken en onderzocht worden alvorens over te gaan tot een algemene invoering. We nemen al deze zaken ook mee in een becijferde case adhv een aantal gekende resultaten om naast de milieupact ook de financiële impact voor de sector (groot & klein) weer te geven.

Logistiek

De invoering van de herbruikbare bekere heeft voor alle organisatoren een enorme impact die beter stapsgewijs ingevoerd wordt. D.m.v. een matrix kunnen events waar de milieupact groot is eerst aangemoedigd worden door de overheid om in te stappen.

Werken met herbruikbare bekere vereist immers een afzonderlijk circuit dat controleerbaar is naast het bestaande verkoop circuit. Dit kan d.m.v. de invoering van een cashless betaalsysteem waarbij bekere binnengebracht worden in de bars of door het opzetten van (een) inruilpunt(en) waar bonnen/munten of geld in ruil gegeven worden van binnengebrachte bekere.

Dit alles houdt veelal in dat extra voorzieningen moeten getroffen worden voor ophaling van cups, stockage van cups en eventueel ook de installatie van een manuele afwas voor de cups om zo weinig mogelijk cups te gebruiken (wat het uiteindelijk doel is/of moet zijn).

Indien er een waarborg gevraagd wordt voor de bekere – wat veelal aangeraden wordt om zoveel mogelijk cups in te zamelen – dienen bovenstaande ook liefst in een afzonderlijke gesloten container of trailer opgeslagen te worden aangezien ze vaak een grote som aan geld vertegenwoordigen. De kans op frauduleuze praktijken zal in realiteit enorm toenemen met de financiële gevolgen die daaraan verbonden zijn.

Goed georganiseerd stockbeheer zal voor de organisatoren in de toekomst belangrijk worden aangezien ze anders afgestraft worden met financiële nachtmerries tot gevolg. Vooral voor de kleine en middelgrote organisatoren zal dit samengaan met extra kosten en een zoektocht naar bijkomend personeel en vrijwilligers, lees, nog extra kosten dus.

Daarnaast comfort voor de bezoeker. Constant een beker bij de hand houden (gezien waarde) is quasi onmogelijk op sommige events. Dragen van meerdere bekertegelijkertijd is ook moeilijker voor onze bezoeker, dus zonder twijfel meer kartonnen bekerhouders of plastic cupdragers.

En tot slot de wasstraten. Blijkbaar is er een regelgeving die voorschrijft dat bekertegels binnen de 72u moeten gewassen worden. De realiteit is echter dat hiervoor bijna uitsluitend maatwerkbedrijven worden ingeschakeld die in het weekend niet actief zijn. Bekertegels gebruikt op donderdag worden getransporteerd op vrijdag en worden pas gewassen ten allervroegste op maandag. Dan zijn al minstens 96u verder.

Economisch

De markt van de herbruikbare bekertegels is anno 2022 nog in een opstartfase. Afgelopen zomer werden de eerste events – ook op grotere schaal – met herbruikbare bekertegels georganiseerd. Dit alles met vallen en opstaan waarbij een aantal belangrijke aandachtspunten naar voren zijn geschoven te worden.

- a. Het invoeren van herbruikbare bekertegels – zeker voor grote events die niet kunnen instaan voor een eigen afwascentrale – is in de opstartfase een zeer dure aangelegenheid.

Bekertegelleveranciers werken met een businessmodel waar de “lost” cup centraal staat. In de praktijk willen ze liefst zoveel mogelijk “verloren” cups kunnen factureren aan hun huurder.

De huurder staat zwak want zijn bekertegels vertrekken naar een wasstraat en dat rapport geldt als leidraad voor facturatie, met dus alle voordeel bij de partij die dus ook factureert. Je kan dus nergens een controle uitvoeren op de juistheid van de getallen. Hoogstens kan je noteren hoeveel volle bakken bekertegels je mee teruggeeft maar de wasstraat zal bepalen wat je uiteindelijk moet betalen en hoeveel de uitval uiteindelijk is. Je kan perfect 90% bekertegels binnenhalen maar als de wasstraat zegt dat het er maar 85% zijn omwille van verliezen (breuk, schimmel, ...) dan moet je dat - zonder discussie - aanvaarden.

We hoeven er geen tekening bij te maken dat dit tot hoge facturen zal leiden de komende jaren omdat er nog niet voldoende spelers op de markt zijn. Er zijn afgelopen voorjaar en zomer al enkele evenementen die mochten kennismaken met de woekerfacturen.

Ter info: De aankoopprijs van een onbedrukte cup in grote aantallen is momenteel 12 à 13 eurocent, maar de verhuurder rekent meestal 60 eurocent aan wanneer een beker verloren/beschadigd is. Voor het afwassen van een beker bedraagt de prijs 6 à 7 eurocent per cup.

Hoe nobel ook de herbruikbare beker kan of mag lijken, de beweegredenen van de wetgeving en van de bekeraanbieders is en moet zijn om minder plastic op de markt brengen en niet net streven naar zoveel mogelijk verloren of beschadigde cups die financieel in het voordeel van de verhuurder uitkomen.

- b. Er is een beperkt aantal grote spelers op de markt en ze gebruiken allemaal hetzelfde businessmodel. Daarenboven beschikken ze allemaal maar over een vrij beperkt aantal bekercups van enkele miljoenen stuks in verhuur.

Het spreekt voor zich dat de bekerverhuurders door de verplichting defacto een monopolie verkrijgen, hun voorwaarden nog verder kunnen verhogen en selectief zijn met wie ze wensen te werken. Grote organisatoren hebben naargelang de situatie vaak miljoenen bekercups op stock nodig om hun event te kunnen organiseren. Hier zal misbruik van gemaakt worden al is de organisator veelal aangewezen op de verhuurder van de cups omdat een eigen aankoop ook een aantal problemen met zich meebrengt (kostprijs, opslag nadien, rentabiliteit, ...).

Tot slot zullen ook minder professionele en amateur organisatoren (incl vrijwilligersorganisaties) de kleine lettertjes lezen en ingaan op een gunstig aanbod dan na afloop en na verlies van cups tot financiële kopzorgen kan/zal leiden binnen de organisatie.

Als we nog een laatste kanttekening maken: Stel dat een van de drie grotere spelers kiest voor een grotere festivalorganisator dan is ze defacto bijna heel de stock aan bekercups kwijt gedurende een lange periode (opbouw, opvulling bars, lediging bars, afwas, ...). Het is in dat opzicht niet ondenkbaar dat kleinere of zelfs middelgrote events uit de boot vallen en naast de cups grijpen in zomer 2023. Hetzelfde kan zomaar even van toepassing zijn bij grote sportevents (WK – EK's - ...) waarbij grote schermen opgesteld staat in alle steden en gemeenten. De eerste vraag is: zijn er op dat moment voldoende bekercups in rotatie om alle events te bedienen. De tweede vraag is wie gaat op dat moment de coördinerende rol op zich nemen mbt inzameling.

Daarnaast verdwijnen er ook telkens een aantal bekercups per event wat zorgt dat de beschikbare stock tegen het einde van de zomer gevoelig lager zal liggen. Het is dus niet denkbeeldig dat er – op basis van de huidige informatie waarover we beschikken - tegen het einde van de zomer in 2023 events zonder bekercups vallen.

Om een zorgeloze zomer met herbruikbare bekercups mee te maken zal er gevoelig geïnvesteerd moeten worden in miljoenen bekercups die telkens ook logo's bevatten van de biermerken waarvoor de marketing van belang is om deze gratis aan te bieden en de huurprijs dus op zich te nemen.

Er is nood aan meer concurrentie zodat we evolueren naar een huurprijs met een lagere prijs per cup die verloren gaat. Het is echter zeer onwaarschijnlijk dat deze marktverbreding er in 2023/(2024) al zijn.

Veiligheidstechnisch

a. De beker is niet samendrukbaar

Ook op het vlak van veiligheid, constateren we toch op zijn minst een aantal problemen omwille van het feit dat de herbruikbare beker niet samendrukbaar is.

Daar waar er potentieel op gestapt wordt, veroorzaakt de beker risico's op valpartijen en bijgevolg ongelukken en kwetsuren. Voorbeelden hiervan zijn bevoorrading langs het parkoers tijdens sportwedstrijden waar de beker terug op de grond wordt gegooid en bijgevolg het hele wegdek vol ligt. (Competitie)sporters riskeren daar te kunnen vallen.

Ook in donkere omgevingen zijn de bekertjes niet goed zichtbaar met ook daar het risico om ongelukken en kwetsuren te veroorzaken. Denk hierbij aan concerten indoor, avondfestivals outdoor etc. Om die reden heeft Italië bijvoorbeeld een verbod op herbruikbare bekertjes indoor ingevoerd om zo ongelukken te vermijden tijdens concerten.

Daarnaast heeft de beker ook een zeker gewicht, helaas moeten we vaststellen dat deze bijgevolg sporadisch wordt misbruikt als projectiel tijdens optreden. Ook hier bestaat de kans op kwetsuren onder het publiek. Dit is ook net de reden waarom PET flesjes vaak worden verkocht zonder dop.

We willen er in dit kader ook op wijzen dat in het kader van de voetbalwet en voetbalwedstrijden blik is verboden, net om veiligheidsredenen. Bijgevolg is voor die gelegenheden blik geen alternatief.

b. Uitgegoten consumpties

De herbruikbare beker betekent (en zeker als blik en/of pet flesjes ook zouden worden geschraapt), dat consumpties worden uitgeschonken in de bar. Bij massa-evenementen betekent dit vooraf worden uitgeschonken.

Zoete dranken en softdrinks trekken dan op zomerse dagen ongetwijfeld wespen en andere insecten aan die de veiligheid van de bezoeker en de medewerker in het gedrang brengen. Zomer 2022 met extra veel wespen als gevolg van de droge periode was daar het beste bewijs van.

Probleemstelling 2: Het verbod op single-use verpakkingen bij evenementen

Vlarema 9 legt zijn 2de focus ook op single use verpakkingen zoals cans en rpet flesjes die momenteel op bijna alle evenementen worden ingezet tot tevredenheid van zowel organisator en bezoeker.

Organisatoren verkiezen de kleinere verpakkingen omdat ze logistiek makkelijker inzetbaar zijn in de bars, de handling in de bars met minder personeel kan en de overschotten mits correct stockbeheer tot een minimum kunnen beperkt worden.

Bezoekers van evenementen verkiezen deze verpakking omdat ze enerzijds kwalitatief product bevatten (hygiënisch, koud, bruis, ...) en anderzijds in geval van de flesjes afsluitbaar zijn waardoor het niet in één keer opgedronken moet worden. De klant bepaalt zelf wanneer hij drinkt en zijn flesje afsluit – het toevoegen van verboden extracten door vreemden wordt bij dit systeem tot een minimum beperkt.

Ook op het vlak van BTW heeft het gebruik van de afzonderlijke units een grote impact voor de individuele organisatoren bij Take Away.

Hier zijn er valkuilen op **fiscaal** en **operationeel** vlak.

Fiscaal

Een organisator kan bij de verkoop van frisdranken, energy drinks en waters in een take away omgeving het BTW percentage van 6% toepassen wanneer het flesje of het blik ongeopend wordt verkocht. Hierdoor maakt hij geen BTW verlies.

Wanneer diezelfde organisator d.m.w. grote flessen frisdranken/water of een automaat een handeling moet uitvoeren om een beker te vullen dient hij het percentage van 21% toe te passen. De organisator verliest hierbij dus 15% aangezien hij bij de aankoop slechts 6% kan recupereren.

De bovenstaande verplichting brengt naast logistieke kosten, kosten voor cups en afwas ook nog een extra fiscale kost mee voor de organisator wat de tabel duidelijk weergeeft.

PET	NETTO	BTW	VERKOOP	
AANKOOP	0,6	0,036	0,636	6%
VERKOOP	2,3584906	0,1415094	2,5	6%
NETTO	1,7584906			
HERBRUIKBAAR	NETTO	BTW	VERKOOP	
AANKOOP	0,6	0,036	0,636	6%
VERKOOP	2,0661157	0,4338843	2,5	21%
NETTO	1,4661157			
VERSCIL	-€ 0,29			

Praktisch

Binnen de huidige werking van bars op evenementen (festivals, beurzen, voetbalstadia, ...) is er gezocht naar een vervanging van de gekende glazen flesjes die op de evenementen vermeden worden vanwege veiligheidsrisico's. Dit vaak op vraag of aandringen van de lokale veiligheidsdiensten

Een blik of de rpet verpakking zorgen voor eenzelfde comfort voor de bezoekers op alle vlakken en sluiten aan bij de wens van de producenten om hun product ook op evenementen zo kwalitatief mogelijk aan te bieden.

De verpakkingen staan opgesteld in (window)coolers en vragen geen of weinig handeling. Zelfs al is de verkoop van soft/waters laag ... toch kan je een kwalitatief aanbod geven aan bezoekers op eender welk moment. De organisator kan zo zeer vlot tewerkgaan zonder verlies.

Wanneer je moet overschakelen naar een herbruikbare beker zorgt dat voor:

- Kwaliteitsverlies product
 - temperatuur / bruis / ...
- Hygiënische issues
- Gebruiksgemak voor bezoeker valt weg (niet hersluitbaar)
- Veiligheidsissues (herbruikbare bekere worden projectiel – gewicht min 30gram tov 5 tot 19 gram voor flesjes)
- Langere wachtrijen aan de bars door extra handeling

Daarenboven dient de organisator extra personeel te voorzien om dit op eenzelfde manier te kunnen blijven doen tov de huidige situatie. Je kan immers de dranken niet "on demand" inschenken per bestelling wat voor enorme wachtrijen zou zorgen.

Wat met bevoorradingen langs parcoursen die bottleless wil gaan? Impact op milieu om hier 300.000 herbruikbare bekere te voorzien, verdelen, handlen is ongetwijfeld groter dan met R-pet te werken, los van ook hier een financieel luik.

De recyclage bewijslast van 90% voor SUP's is niet werkbaar. De keten met tal van ins & outs is dermate diffuus dat het finale percentage mijlenver staat van de realiteit. Ander afval komt erbij, product gaat mee naar huis of komt in andere publieke afvalpunten terecht. Daarboven op komt de mogelijkheid van tal van menselijke fouten die die bewijslast eigenlijk geen waarde geven.

Wat doen we met personen langs parkoersen, personen in wagens, mobiele functies etc? Het lijkt ons dat daar PET en/of blik nog steeds betere oplossing is. Herbruikbare materialen zijn daar ongetwijfeld niet recupererbaar.

Een beslissing als deze kan verstrekende gevolgen met zich meebrengen voor bepaalde delen van de sector. Om zo kwalitatief mogelijk te blijven is extra personeel nodig (extra kost), zullen wachtrijen niet uit te sluiten zijn (zorgen voor minder verkoop en minder comfort). De mindere verkoop door wachtrijen en kwaliteitsverlies zullen zich op korte termijn vertalen in een verlaging van financiële tussenkomsten die voor vele organisatoren van groot belang zijn om hun evenement financieel leefbaar te houden.

Het buitenland toont aan dat PET/CAN perfect op events kunnen werken d.m.v. statiegeld. Kan die oplossing niet onderzocht worden deze zal zorgen dat het einddoel van verminderen algemeen zwerfvuil sneller zal bereikt worden.

Algemeen verkoopverbod voor iedereen?

Bij open evenementen (parkfeesten, sportevenementen, ...) met een lage toegangsdrempel kan het publiek dranken aankopen bij de tijdelijke bars op het evenement, maar dus ook bij de omliggende andere vaste retail- of horecazaken.

Men zou op dat ogenblik de organisator verplichten om uit te schenken waar de nachtwinkel/supermarkt wel zonder probleem PET en/of blik kan verkopen. Het afval komt uiteraard wel op het terrein van het event. Afval dat niet afkomstig is van organisatoren wordt wel hun verantwoordelijkheid om op te ruimen.

Andere handelaars kunnen wel SUP's verkopen en dragen geen enkele verantwoordelijkheid naar ophaling terwijl het vaste infrastructuur betreft t.o.v. onze tijdelijke eventorganisaties. De organisator maakt grote kans om zo inkomsten te verliezen omdat bezoekers liever afsluitbare verpakkingen verkiezen.

Nog gekker zal het worden voor organisatoren die kiezen voor herbruikbare materialen, maar dus wel SUP's moeten inzamelen van andere handelaars.

Deze maatregel dreigt op die manier de concurrentie op de markt te verstoren wanneer deze niet uniform wordt opgelegd. Op de voorgestelde manier kan ze zorgen voor een bedreiging van de open evenementen.

Algemene bedenkingen

Gebruik op beurzen

Rondlopen met open herbruikbare bekertjes op een beurs is gewoon praktisch niet haalbaar. Denk daarbij aan morsen en verspilling op kledij en vloeren. De gebruikte flesjes kunnen ook niet voldoende worden gerecupereerd want worden meegenomen door de bezoeker naar huis (wagen – trein - ...). Dus de gewogen opgehaalde afvalstoffen zullen een sterk vertekend beeld geven.

Realiteit van het terrein

95% bewezen recyclage van bekertjes of herbruikbare bekertjes is eigenlijk een valse keuze. Cijfers van op het terrein bewijzen dat 95% recyclage niet haalbaar is. Sterker nog, zelfs met herbruikbare bekertjes én waarborg is die norm niet haalbaar.

Tijdens een recente grote stadionshow verloor de organisator 14% van de herbruikbare bekertjes met een doorgedreven communicatie & waarborgsysteem. Het verlies van PET verpakking lag op dezelfde hoogte. Een norm invoeren van maximaal 10% verlies is in de praktijk amper haalbaar. De lat nog hoger leggen voor SUP's (en dus zonder waarborg), komt in de realiteit neer op een verbod.

Zelfde locatie, zelfde cateringbedrijf een aantal maanden vroeger, 2 voetbalwedstrijden en herbruikbare bekertjes zonder waarborg resulteerde in een verlies van meer dan 30% herbruikbare bekertjes. Dit bewijst dat waarborg een must is, met alle operationele & budgettaire meerkosten van dien voor de betrokken bedrijven. 30% verlies van herbruikbare bekertjes zal ongetwijfeld geen stap in de goede richting opleveren op vlak van duurzaamheid.

Sampling

Uitdelen van drankjes in PET of blik aan het einde van sportwedstrijden of op drukke plaatsen zijn onderdeel van sommige businessmodellen. Gezien dit gebeurt aan een passant, kan er niet gewerkt worden met een herbruikbaar recipiënt, enkel met een recycleerbare verpakking. Gezien dezelfde verpakkingen in andere retail- en/of horecakanalen mogelijk blijven, dringen we erop aan dat deze mogelijkheid ook voor de eventsector blijft bestaan.

Waarom kan de Rpet beker niet?

Van de reusable cup is gekend dat die x-aantal malen moet gebruikt worden om goed bezig zijn. Helaas leert de realiteit dat het verlies heel vaak te groot is om over een rendement te kunnen spreken op vlak van duurzaamheid.

Er zijn organisatoren die zich de vraag stellen waarom ze geen gebruik mogen maken van een cup met veel minder materiaal dan de herbruikbare cup van hun eigen verzamelde grondstoffen en die 1 maal gebruikt wordt. Deze beker gaat dus in een gesloten circuit want helemaal ingezameld en komt het jaar nadien terug als cup gemaakt van de grondstof die gecreëerd werd van de afval van het jaar voordien.

Op die manier wordt geen extra plastic geproduceerd, vermijden we transporten, watergebruik, detergents, etc.

Financiering

De inzamelplicht van 95% zien we als vrij problematisch, omdat het ons zal verplichten om over te gaan naar een waarborgsysteem (95% inzameling bij een staand middenplein in onze arena's is bv. anders weinig realistisch). Anders dan bij festivals is dit in een zaal niet zo evident, om volgende redenen:

- De teruggave van de waarborg kan niet gebeuren aan de bars. Gezien het beperkte tijdsbestek van een concert is er sprake van piekmomenten wanneer de bars al overbelast zijn. Dit betekent dat extra inzamelpunten moeten worden ingezet, maar daartoe beschikken zalen zelden over de nodige plaats.
- Bovendien zijn meer en meer zalen aan het overschakelen naar volledig cashless systeem, wat dus zou willen zeggen dat we terug grote volumes munten in huis moeten halen. Er bestaan uiteraard ook wel systemen waarbij je dmv de chip in de beker de waarborg terug op je bankkaart kan laten zetten maar dan heb je een heel groot aantal machines nodig, grote investering en opnieuw, plaats die we er vaak niet is. Daarenboven, niet haalbaar bij de uitstroom na een event. Waarde terugboeken op een cashless kaart is goed voor recurrente bezoekers aan vb concertzalen, maar bij eenmalige event (festival – concert – sport - ...) blijft de bezoeker dan vaak met een frustratie achter gezien er nog waarde op zijn cashless kaart staat. Terugbetalen is omslachtig.
- Op het ogenblik dat je een waarde geeft aan de beker, zal dat onvermijdelijk leiden tot diefstal. Bekers gaan dus systematisch achter slot moeten bewaren en pas net voor het event moeten verdelen. Ook dit vereist extra werk (lees budget) en plaats.
- Dit geheel wijst toch duidelijk op serieuze investeringen op een moment dat de sector nog volop herstelt van zijn grootste crisis ooit.

Diversiteit binnen de sector

Met dit schrijven willen we er ook de aandacht op vestigen dat we een zeer diverse sector vertegenwoordigen. Van zeer grote massa-evenementen met hyperprofessionele structuren tot de vele honderden en duizenden kleine organisaties, gedragen door vrijwilligers. Deze op tafel liggende wetgeving stelt de hele sector voor uitdagingen waarbij beide uiteinden van het spectrum aangeven dat dit veel te snel komt.

Vraagstellingen

We wensen als sector verder in te zetten op overleg tussen overheid, sector en alle betrokken partijen (drankpartner, cateringpartners, ...). Alle wetgevingen en reglementeringen zullen goedbedoeld zijn maar kunnen in de praktijk ook het tegenovergestelde brengen.

Tegenstelling in beleidskeuzes

R-pet wordt enkel toegestaan mits 95% collectie, daar waar andere sectoren design for recycling wordt gepromoot (vb pampers), zonder dat er targets worden opgelegd.

Buitenlandse voorbeelden stellen dat een return rate van 80 à 85 % een goed tot zeer goed resultaat is.

Technologische evoluties

We stellen vast dat dus met dit voorstel ook kartonnen bekertjes niet meer toegelaten zijn voor evenementen. Is deze maatregel effectief ook actief voor de kartonnen verpakkingen?

Er zijn intussen ook kartonnen bekertjes op de markt zijn die bij de fractie papier en karton kunnen worden gesorteerd, hetgeen een milieuvriendelijke oplossing lijkt. Zeker de indoorconcerten zijn vragende partij om deze oplossing te mogen toepassen. Anders dan bij festivals wordt frisdrank in de grotere zalen geschonken in bekertjes en niet in flesjes.

Greenwashing vs LCA

Zeker voor grote evenementen lijkt het dat we een stap achteruit zetten.

Alle maatregelen die worden genomen lijken eerder greenwashing dan dat ze in de praktijk een zegen zijn voor de milieupact.

- Extra transporten
- Extra gewicht van de cups – extra resources van materiaal
- Beperkte afwascapaciteit
- Afwassen > extra waterverbruik & afwasmiddel
- Verlies van herbruikbare cup - % meer verlies van plastic
- Materiaal cups is PP – enkel downcycling bij inzameling / zoniet rest afval

Heeft de Vlaamse Overheid hierover duidelijk studies met cijfermaterialen van onze organisatoren om deze drastische maatregelen en de snelle invoering te verantwoorden.

Waar begint & eindigt de verantwoordelijkheid van de organisator?

Organisatoren die zich echt engageren met doordachte keuzes, ruime heldere communicatie, de nodige faciliteiten met voldoende capaciteit, maar een bezoeker die er toch zijn eigen keuzes maakt en vb herbruikbare bekens meeneemt naar huis of elders? Of SUP's niet in de sorteerbak gooit (en dus niet in de 90% zal meetellen), blijft dit dan de verantwoordelijkheid van de organisator? Ergens houdt die toch op?

De gebruiker/consument is ook onze cliënt, dus is er ook een commerciële relatie en kan het dus niet de bedoeling zijn dat organisatoren constant met 'dit mag' of 'dit moet' horen te zwaaien met de nodig handhaving moet optreden.

What's next?

Aanvullend zijn we zijn als sector ook vragende partij om duidelijkheid te verkrijgen in de gelijkaardige oefening die ongetwijfeld volgt i.v.m. foodverpakkingen, inzameling van organisch afval, ... Hoe sneller die inzichten er zijn, hoe beter alle actoren zich kunnen voorbereiden, investeringen kunnen plannen, organisatorisch voorbereiden, marktanalyses kunnen gebeuren etc.

Ook hier mag geen discriminatie ontstaan tussen de eventsector en andere retail- of horecakanalen.

Verdere Stappen

Graag doen we met dit schrijven een nieuwe oproep om rond te tafel te gaan met de sector, overheden en alle betrokken actoren.

In het buitenland zijn er voorbeelden hoe bepaalde maatregelen wel tot stand komen in overleg en d.m.v. proberen/evalueren/aanpassen van regelgeving.

Als sector dienen we onze deel bij te dragen in het duurzaamheidsdebat maar overhaaste beslissingen binnen een wereld in verandering waarbij de sector nog volop in de nasleep zit van de COVID-19 crisis lijken niet de juiste timing.

1. Overleg Overheid/Sector/OVAM mbt Vlarema 9 alsook algemene brede inzet van herbruikbare verpakkingen
2. LCA studie updaten met alle mogelijke scenario's die mogelijk maakt om aan te geven vanaf wanneer welke oplossing effectief een milieuverbetering is.
3. Combinatie van herbruikbaar en pet/cans zoals in het buitenland goed bestuderen waarom landen waar ze al langer de stap naar herbruikbaar gezet hebben toch ook vasthouden aan de herbruikbare pet verpakking (Duitsland/Frankrijk).
4. Opstellen van een eventmatrix met een duidelijk faseringsproject naar 2025 toe geeft (adem)ruimte aan iedereen om zich in functie van de herbruikbare beker voor te bereiden (extra cups, extra concurrentie, extra wasstraten, voldoende personeel, betere voorwaarden, ...). Aan de eventmatrix kunnen strenge recyclageregels verbonden worden in functie van haalbare inzamelcijfers.

Dit alles heeft op korte termijn als voordeel :

1. Organisatoren worden niet met de rug tegen de muur gezet, ze kennen het traject dat ze moeten bewandelen. Geen plotse logistieke en financiële issues. Noch voor de professional, maar vooral ook niet voor de vele kleine organisaties door vrijwilligers ten voordele van talrijke verenigingen die rekenen op de winsten van hun event.
2. De sector van de herbruikbare verpakkingen kan opbouwen en uitbouwen naar een stabiele sector met meer concurrentie.
3. De overheid krijgt een gedragen plan waarbij iedereen via overleg heeft kunnen meewerken aan een soort van GREEN DEAL voor de sector waarin ook andere – ruimere - doelstellingen in kunnen opgenomen worden.
4. Politiek is het altijd beter om samen tot een oplossing te komen waarbij geluisterd wordt naar ieders bekommernissen en zo gezamenlijk stappen te zetten voor een betere omgeving.